

NORMATIVA ACADÈMICA DELS MÀSTERS UNIVERSITARIS. ANY ACADÈMIC 2009-2010

Acord núm. 91/2009 del Consell de Govern pel qual s'aprova la proposta normativa acadèmica dels màsters universitaris. Any acadèmica 2009-2010

- Document aprovat per la Comissió de Docència i Estudiantat del Consell de Govern del dia 14/05/2009
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 26 de maig de 2009

DOCUMENT CG 32/5 2009

Vicerektorat de Política Acadèmica
Maig de 2009

Normativa Acadèmica dels Màsters Universitaris de la UPC per a la seva aplicació al curs acadèmic 2009/2010.

Antecedents

El Consell de Govern celebrat amb data 15 de maig de 2008 va aprovar la Normativa Acadèmica dels estudis de Màsters Universitaris per al curs 2008/2009, adaptada per primer cop al Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Tot i que no s'ha produït cap canvi legislatiu que motivi variacions substancials de la normativa actualment vigent, durant l'exercici d'aquest curs acadèmic s'ha detectat que diversos aspectes associats a la gestió dels màsters universitaris plantegen problemes en la seva interpretació. Per aquest motiu, en aquesta proposta de normativa per al curs acadèmic 2009/2010 s'han dut a terme algunes modificacions que tenen com a objectiu aclarir i/o ampliar el redactat existent.

Així mateix, i amb l'objectiu d'establir una línia coherent a nivell normatiu, s'han adaptat apartats del seu redactat a la nova normativa dels estudis de grau. D'aquesta manera es dona un primer pas en l'establiment d'un marc normatiu comú per als estudis de grau i de màster universitari, fet necessari en un futur context en el que estaran implantats els màsters universitaris amb atribucions com a continuació de les titulacions de grau.

En virtut de l'abans exposat, és presenta la següent:

Proposta d'ACORD

Aprovació de la Normativa Acadèmica dels Màsters Universitaris de la UPC d'aplicació per al curs acadèmic 2009/2010, el redactat de la qual es presenta al document annex.

Vicerektorat de Política Acadèmica
07/05/2009

Annex: Proposta de Normativa Acadèmica dels Màsters Universitaris

**NORMATIVA ACADÈMICA
DELS MÀSTERS
UNIVERSITARIS
CURS ACADÈMIC 2009/2010**

Vicerectorat de Política Acadèmica
Maig 2009

Índex

Preàmbul	3
1. L'òrgan responsable del màster i la unitat que l'organitza	4
2. Accés als màsters universitaris	5
2.1. Informació per a l'accés	5
2.2. Condicions d'accés	5
2.3. Requisits específics d'admissió i criteris de valoració de mèrits i de selecció de candidats	6
2.4. Admissió d'estudiants	6
2.5. Estudiants visitants	7
3. Matrícula	8
3.1. Condicions acadèmiques de la matrícula	8
3.2. Matrícula d'un nou curs	8
3.3. Conceptes que pot incloure la matrícula i preus	8
3.4. Devolució de l'import de la matrícula	8
3.5. Modificacions de la matrícula	9
3.6. Renúncia a la matrícula	9
3.7. Matrícula condicional	10
3.8. Reserva de plaça	10
3.9. Matrícula i normes de permanència	10
4. Reconeixement i transferència de crèdits	11
4.1. Reconeixement de crèdits	11
4.2. Transferència de crèdits	12
5. Avaluació i sistema de qualificacions	14
5.1. Drets i obligacions dels estudiants en el procés d'avaluació	14
5.2. Projectes i tesines de fi de màster	15
5.3. Resultats de l'avaluació	16
5.4. Accions de tutoria i orientació acadèmica	16
5.5. Reconeixement de crèdits per altres activitats acadèmiques	16
5.6. Pràctiques externes	17
5.7. Revisió dels resultats de l'avaluació	17
5.8. Custòdia dels documents d'avaluació	18
5.9. Ponderació dels expedients acadèmics	18
6. Permanència en els estudis de màsters universitaris	20
Preàmbul	20
6.1. Àmbit d'aplicació	20
6.2. Rendiment mínim en el primer any acadèmic	20
6.3. Termini màxim de permanència	20
6.4. Continuitat dels estudis	20
6.5. Seguiment del progrés acadèmic dels estudiants	21
6.6. Informació sobre el progrés dels estudiants al Consell Social	21
6.7. Aclariments de la Normativa de Permanència	21
Disposició final primera i Disposició final segona	21
7. Expedició del títol i del Suplement Europeu al Títol	22
7.1. Dret a l'expedició d'un títol i del Suplement Europeu al Títol	22
7.2. Requisits per a l'expedició	22
7.3. Sol·licitud d'expedició	22
7.4. Pagament de la taxa	22
7.5. Resguard de pagament	23
7.6. Duplicats	23
7.7. Comunicació de recepció del títol i/o del Suplement Europeu al Títol	23
7.8. Lliurament del títol i/o del Suplement Europeu al Títol	23
7.9. Signatura del títol	24

NORMATIVA ACADÈMICA DELS MÀSTERS UNIVERSITARIS DE LA UPC

Preàmbul

La reforma del sistema d'estudis universitaris en el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) inclou estudis de grau i postgrau i s'estructura en tres cicles:

1. Un primer cicle anomenat grau, conduent a l'obtenció d'un títol oficial de graduat o graduada.
2. Un segon cicle anomenat màster, conduent a l'obtenció d'un títol oficial de màster universitari.
3. Un tercer cicle anomenat doctorat, conduent a l'obtenció d'un títol de doctor o doctora.

L'objectiu fonamental de la reforma és l'adopció d'un sistema europeu que permeti l'harmonització de les titulacions que s'imparteixen al conjunt de les universitats de la Unió Europea. Això promourà la mobilitat dels estudiants i futurs professionals.

Els ensenyaments de Màster tenen com a finalitat l'adquisició per part de l'estudiant d'una formació avançada, de caràcter especialitzat o multidisciplinar, orientada a l'especialització acadèmica o professional, o bé a promoure la iniciació en tasques de recerca.

Els estudis oficials de màster tenen una extensió mínima de 60 crèdits ECTS i màxima de 120 repartits entre la formació teòrica i pràctica necessàries per a l'assoliment de les competències fixades al pla d'estudis.

Així mateix, cal distingir entre els màsters amb directrius generals pròpies (són aquells que condueixen a un títol que habilita per a l'accés a activitats professionals regulades), i sense directrius. Aquests últims són els que regula la present Normativa pel que fa a l'oferta que imparteix la UPC.

El Consell de Govern de la Universitat és l'òrgan que aprova la Normativa acadèmica dels màsters universitaris de la UPC i la revisa cada any, per actualitzar-la d'acord amb les normes d'aplicació que s'hagin pogut modificar i amb els criteris de caràcter intern que hagin experimentat algun canvi des de l'any acadèmic anterior.

Àmbit d'aplicació

Aquestes normes s'apliquen a tots els estudiants que es matriculen per cursar estudis oficials de màster a la UPC. Les titulacions conjuntes de la UPC amb altres universitats es regiran pel que s'estableixi al conveni corresponent.

1. L'òrgan responsable del màster i la unitat que l'organitza

L'òrgan responsable del màster estarà integrat per representants de les unitats bàsiques que hi intervenen.

Aquest òrgan nomenarà un responsable acadèmic del màster, que serà un membre del Personal Docent i Investigador (PDI) de la Universitat.

L'òrgan responsable d'un màster exerceix les següents competències:

- Elaboració i tramitació de la proposta de màster.
- Admissió d'estudiants (inclou determinar els criteris de selecció).
- Valoració acadèmica dels crèdits objecte de reconeixement, si s'escau, en funció de la formació prèvia acreditada pels estudiants en ensenyaments oficials.
- Establiment de l'itinerari curricular i dels plans de matrícula personalitzats en funció del resultat del reconeixement de crèdits.
- Seguiment i informació de l'entrada i els resultats acadèmics dels estudiants.
- Propostes de col·laboració de professionals no PDI.
- Organització i mecanismes propis per al seguiment i millora de l'estudi.
- Informació i comunicació pública del màster.
- L'òrgan responsable donarà comptes als òrgans competents de les unitats promotores, i aquestes al Consell de Govern, o directament al Consell de Govern si les esmentades unitats així ho han determinat.

La unitat que organitza el màster pot ser una unitat bàsica o una unitat transversal de gestió de la UPC. La seva funció és la gestió acadèmico-administrativa de l'estudi: preinscripció, matrícula, expedients i títols.

2. Accés als màsters universitaris

2.1 Informació per a l'accés

Abans de l'inici del període general de preinscripció dels màsters universitaris, l'òrgan responsable de cada màster ha de fer pública com a mínim la següent informació:

1. Els mitjans, el lloc (si escau), les dates i els horaris dels processos de preinscripció, admissió i matrícula.
2. L'oferta de places.
3. Els requisits específics d'admissió i els criteris de valoració de mèrits i de selecció de candidats.
4. El pla d'estudis.
5. El règim de dedicació de l'estudi.
6. La modalitat o modalitats de docència.
7. La llengua o llengües d'impartició.

2.2 Condicions d'accés

Per accedir als ensenyaments oficials de màster serà necessari estar en possessió d'un títol universitari oficial espanyol o un altre expedit per una institució d'educació superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior que faculden en el país expedidor del títol per a l'accés a ensenyaments de màster.

Així mateix, podran accedir els titulats de sistemes educatius aliens a l'Espai Europeu d'Educació Superior sense necessitat de l'homologació dels seus títols, prèvia comprovació per part de la Universitat de que acrediten un nivell de formació equivalent als corresponents títols universitaris oficials espanyols i que faculden en el país expedidor del títol per a l'accés a ensenyaments de postgrau. L'accés per aquesta via no implicarà, en cap cas, l'homologació del títol previ que estigui en possessió l'interessat, ni el seu reconeixement a altres efectes que el de cursar els ensenyaments de màster.

Pel que fa als estudiants que estiguin en possessió d'un títol universitari oficial obtingut conforme a plans d'estudis anteriors a l'entrada en vigor del Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, podran accedir a un màster universitari aquells que:

- Tinguin un títol oficial d'Arquitecte, Llicenciat o Enginyer.
- Estiguin en possessió d'un títol oficial de Diplomat, Arquitecte Tècnic o Enginyer Tècnic.

Els estudiants podran accedir a qualsevol màster universitari de la UPC, relacionat o no amb el seu currículum universitari, prèvia admissió per part de l'òrgan responsable del màster, de conformitat amb els requisits d'admissió específics i als criteris de valoració de mèrits establerts.

2.3 Requisits específics d'admissió i criteris de valoració de mèrits i de selecció de candidats

Els requisits específics d'admissió als màsters són competència de l'òrgan responsable i tenen l'objectiu d'assegurar la igualtat d'oportunitat d'accés a l'ensenyament per a estudiants suficientment qualificats. En tots els casos, els elements a considerar inclouran la ponderació dels expedients acadèmics dels candidats i l'acreditació de determinats coneixements d'idiomes. El procés de selecció es pot completar amb una prova d'ingrés i amb la valoració d'aspectes del currículum, com ara els mèrits d'especial rellevància o significació en relació amb el programa sol·licitat.

La ponderació dels expedients es farà d'acord amb el que estableix l'apartat 5.9 d'aquesta normativa *Ponderació dels expedients acadèmics*.

L'òrgan responsable del màster farà públics els requisits específics d'admissió i els criteris de valoració de mèrits i de selecció de candidats especificats per a cada màster, abans de l'inici del període general de preinscripció dels màsters universitaris a través dels mitjans que consideri adients. En qualsevol cas, aquests mitjans inclouran en tots els casos la publicació d'aquesta informació a la web institucional de la UPC.

2.4 Admissió d'estudiants

L'òrgan responsable del màster resoldrà les sol·licituds d'accés d'acord amb els criteris de selecció corresponents, publicarà el llistat d'estudiants admesos i establirà el currículum específic que haurà de cursar cada estudiant, en funció dels crèdits que es puguin reconèixer, si s'escau, per la formació prèvia acreditada en ensenyaments universitaris oficials.

En cas de desacord amb la resolució, l'estudiant podrà reclamar davant del mateix òrgan i, si s'escau, presentar un recurs d'alçada davant el rector.

Com a norma general, l'admissió definitiva estarà condicionada a l'acreditació dels requisits generals i específics d'accés al màster, definits respectivament als apartats 2.2 i 2.3 d'aquesta Normativa, en el moment de la formalització de la matrícula.

L'admissió a un màster universitari d'estudiants que estiguin en possessió d'un títol superior estranger sense homologar implicarà la constatació que els estudis estrangers acrediten un nivell de formació equivalent als corresponents títols espanyols que donen accés al màster i que faculden, en el país que va expedir el títol, per accedir a estudis de postgrau. A aquest efecte, l'òrgan responsable del màster pot establir els mecanismes i procediments necessaris per a la resolució d'aquestes sol·licituds. Respecte a la documentació que s'hagi d'adjuntar, els documents expedits a l'estranger s'hauran d'ajustar als requisits establerts a l'apartat 4. *Reconeixement i transferència de crèdits* d'aquesta Normativa.

Aquesta admissió no implicarà, en cap cas, l'homologació del títol previ estranger ni el seu reconeixement a altres efectes que el de cursar els estudis. En qualsevol cas, un cop superats els estudis el títol de màster que s'obtingui tindrà plena validesa oficial.

2.5 Estudiants visitants

Són estudiants visitants els que s'incorporen a un ensenyament de màster universitari de la UPC per cursar una part dels seus estudis amb efectes acadèmics i no ho fan en el marc d'un programa de mobilitat o d'un conveni que estableixi la gratuïtat de la matrícula al centre de destí.

Els efectes acadèmics esmentats són el dret a ser avaluat i a obtenir una certificació acreditativa. Els estudiants visitants, només es consideraran estudiants de la UPC si posteriorment són admesos a un màster universitari de la UPC. En aquest cas, els crèdits superats com a estudiant visitant s'incorporaran al seu expedient fins a un màxim de 24 crèdits del total obtingut en la modalitat de visitant.

El règim econòmic que s'ha d'aplicar a aquests estudiants es regula a través d'un acord de la Comissió Econòmica del Consell Social per a cada any acadèmic.

Són competència de l'òrgan responsable del màster els processos de preinscripció i admissió dels estudiants visitants, així com la seva regulació concreta (documentació que han de presentar, criteris d'admissió i òrgan de selecció).

3. Matrícula

3.1 Condicions acadèmiques de la matrícula

L'estudiant que es matriculi en un estudi de màster universitari de la UPC ha de superar, per tenir dret a l'obtenció del títol oficial corresponent, la totalitat dels crèdits que tingui definit el pla d'estudis (amb caràcter general, els plans d'estudis de màster de la UPC tenen una durada establerta de 60, 90 o 120 ECTS).

L'òrgan responsable del màster decidirà el nombre de crèdits a matricular per a cada estudiant, en funció dels crèdits que es puguin reconèixer, si s'escau, per la formació prèvia acreditada i els coneixements, competències i habilitats ja assolits en altres ensenyaments universitaris oficials, d'acord amb el que s'estableix a l'apartat *4. Reconeixement i transferència de crèdits* d'aquesta Normativa.

Els crèdits obtinguts per reconeixement computen a efectes de l'obtenció del títol oficial.

3.2 Matrícula d'un nou curs

Com a norma general, per matricular-se de noves assignatures d'un curs qualsevol és necessari que la matrícula inclogui també totes les assignatures obligatòries:

1r - suspeses, no presentades o no matriculades de cursos anteriors

2n - suspeses del mateix curs, sempre que aquestes assignatures formin part de les que ofereix el màster en aquell període lectiu.

Amb caràcter extraordinari, l'òrgan responsable del màster pot fixar criteris complementaris o autoritzar excepcions a aquesta norma.

3.3 Conceptes que pot incloure la matrícula i preus

Els conceptes i preus que pot incloure la matrícula dels màsters universitaris seran regulats pel decret pel qual es fixen els preus de la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques, que la Generalitat de Catalunya publica cada any.

3.4 Devolució de l'import de la matrícula

Es procedirà a la devolució de preus públics exclusivament en aquelles situacions que regula el pressupost de la UPC:

1. Canvis en el tipus de liquidació econòmica de la matrícula.

Es fa la liquidació de la matrícula d'acord amb la documentació presentada i es retorna, prèvia sol·licitud de devolució de preus públics, la diferència entre aquesta nova liquidació i la inicial. Cal presentar aquesta documentació dins del termini d'un mes des de la data de la matrícula i en tot cas abans de les dates que s'especifiquen tot seguit. Un cop esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

- Matrícules formalitzades al quadrimestre de tardor: fins al 31 d'octubre.
- Matrícules formalitzades al quadrimestre de primavera: fins al 30 de març.

En el cas de les famílies nombroses i només si en el moment de formalitzar la matrícula es va acreditar que s'estaven fent els tràmits de renovació del títol mitjançant la presentació del resguard corresponent i d'una declaració jurada de la categoria sol·licitada, aquest termini s'amplia fins al 31 de desembre.

Per a les circumstàncies resoltes en una data posterior a la matrícula, es disposa del termini d'un mes des de la data de resolució d'aquestes per sol·licitar la devolució de preus públics. Esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució. A títol informatiu i no exhaustiu:

- Concessió d'una beca, sempre i quan aquesta tingui com a component la devolució de l'import de la matrícula
2. Per malaltia o accident greu justificats degudament. Cal fer la sol·licitud de devolució de preus públics corresponent i adjuntar-hi un informe mèdic oficial, en el qual ha de constar la data inicial de la malaltia i el període previst de convalescència. Cal presentar aquesta documentació dins el termini d'un mes des de la data de la matrícula, i en tot cas abans de les dates especificades tot seguit. Esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.
    - Matrícules formalitzades al quadrimestre de tardor: fins al 20 de novembre.
    - Matrícules formalitzades al quadrimestre de primavera: fins al 20 d'abril.
  3. Per reassignació de preinscripció. Si es produeix la reassignació per preinscripció, es pot sol·licitar la devolució dels imports corresponents a la matriculació de crèdits i a l'assegurança escolar en el termini d'un mes des de la data de formalització de la matrícula en el nou centre. Una vegada esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.
  4. Per modificacions de la matrícula produïdes per canvis en l'horari o la data d'examen d'una o més assignatures o si, per causes organitzatives, l'assignatura no s'imparteix, es disposa del termini d'un mes des de l'acceptació per part del centre docent de la modificació de la matrícula per sol·licitar la devolució dels preus públics. Una vegada esgotat aquest termini, se'n pot denegar la devolució.

3.5 Modificacions de la matrícula

L'òrgan responsable del màster resoldrà les sol·licituds de modificació de matrícula, que tenen caràcter excepcional i han d'estar plenament justificades.

3.6 Renúncia a la matrícula

Com a norma general no hi pot haver renúncia a la matrícula, si bé els estudiants de nou ingrés poden, en casos degudament justificats i per una sola vegada, sol·licitar la renúncia total a la seva matrícula, sempre que ho sol·licitin en el termini de dos mesos des de l'inici de l'activitat acadèmica del període lectiu corresponent.

Fora del termini establert i en casos excepcionals degudament justificats també es podran presentar sol·licituds de renúncia de la matrícula.

La sol·licitud s'ha de presentar a la unitat responsable de la gestió del màster. En tot cas, els estudiants que hi hagin renunciat i no hagin sol·licitat la reserva de plaça, caldrà que tornin a ser admesos al màster corresponent prèvia sol·licitud d'una nova admissió.

La acceptació de la renúncia a la matrícula no implica la devolució dels preus públics. Només en cas de malaltia greu o accident degudament justificat es concedirà la devolució d'aquests en els terminis indicats al Pressupost de la UPC.

L'òrgan responsable del màster és l'òrgan competent per a resoldre les sol·licituds de renúncia.

3.7 Matrícula condicional

L'òrgan responsable del màster podrà considerar la formalització de la matrícula de forma condicional per a aquells estudiants que hagin acreditat els requisits d'accés generals i específics establerts respectivament als apartats 2.2 i 2.3 d'aquesta Normativa, però que estiguin pendents de la formalització de la documentació justificativa o d'altres requisits administratius (legalització de documents estrangers, traducció de documents, etc).

Com a norma general, el termini màxim per a l'acreditació del compliment d'aquests requisits haurà de ser abans del període d'avaluació corresponent. En cas contrari, l'estudiant haurà de tornar a ser admès al màster corresponent prèvia sol·licitud d'una nova admissió.

3.8 Reserva de plaça

L'estudiant ha de sol·licitar la reserva de plaça quan tingui plaça assignada a un màster universitari de la UPC i per algun motiu de caràcter excepcional no pugui iniciar els estudis. La sol·licitud l'ha de presentar a la unitat que organitza el màster corresponent, com a unitat responsable de la gestió, i en el termini establert per a la formalització de la matrícula. En cas que no ho faci dins aquest termini, perd el dret a la reserva.

3.9 Matrícula i normes de permanència

Els estudiants que estiguin cursant el primer any acadèmic dels seus estudis i l'hagin d'interrompre per algun motiu de caràcter excepcional, poden sol·licitar una pròrroga per un període determinat perquè no els compti el temps a l'efecte de les normes de permanència.

Les pròrrogues les concedeix l'òrgan responsable del màster i la seva sol·licitud s'ha de presentar a la unitat responsable de la gestió del màster abans de l'inici de l'activitat acadèmica. Fora del termini establert i en casos excepcionals degudament justificats, també es podran sol·licitar pròrrogues, sempre i quan l'estudiant no hagi estat avaluat.

4. Reconeixement i transferència de crèdits

D'acord al RD 1393/2007 de 29 d'octubre pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments oficials, s'entén per reconeixement l'acceptació per part de l'òrgan responsable del màster dels crèdits que, havent estat obtinguts en uns ensenyaments oficials, són computats a l'efecte de l'obtenció del títol de màster universitari.

Així mateix, la transferència de crèdits implica que, en els documents acadèmics oficials acreditatius dels ensenyaments seguits per cada estudiant, s'inclouran la totalitat dels crèdits obtinguts en ensenyaments oficials cursats amb anterioritat que no hagin conduït a l'obtenció d'un títol oficial.

Tots els crèdits obtinguts per l'estudiant en ensenyaments oficials cursats en qualsevol universitat, els reconeguts i els superats per a l'obtenció del corresponent títol així com els transferits, seran inclosos en el seu expedient acadèmic i reflectits en el Suplement Europeu al Títol, regulat en el real decret 1044/2003 de 1 d'agost, pel qual s'estableix el procediment per a l'expedició del Suplement Europeu al Títol.

4.1. Reconeixement de crèdits

Els reconeixements de crèdits s'han de fer sempre a partir de les assignatures cursades en els estudis d'origen, mai a partir d'assignatures reconegudes, convalidades o adaptades prèviament, i conservaran la qualificació obtinguda en els estudis d'origen.

D'aquesta possibilitat de reconeixement s'exclou el projecte o tesina de fi de màster, en conseqüència, els estudiants han de matricular i superar aquests crèdits definits al pla d'estudis.

No es podrà realitzar cap reconeixement en un programa de màster universitari d'assignatures d'una titulació de grau ni de titulacions de primer cicle anteriors a l'entrada en vigor del Reial Decret 1393/2007 (diplomats, arquitectes tècnics o enginyers tècnics), que hagin donat accés al màster.

El reconeixement de crèdits tindrà els efectes econòmics que fixi anualment el Decret pel qual es fixen els preus de la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes, d'aplicació als ensenyaments conduents a l'obtenció d'un títol oficial amb validesa en tot el territori nacional.

No seran objecte de reconeixement en cap cas els crèdits obtinguts en titulacions pròpies.

L'òrgan responsable del màster, per delegació del rector, resoldrà les sol·licituds de reconeixement dels estudiants. Així mateix, aquest òrgan definirà i publicarà els mecanismes, calendari i procediment per tal que els reconeixements es facin efectius a l'expedient corresponent.

Per al reconeixement d'estudis estrangers, l'estudiant haurà de presentar la documentació establerta a aquest efecte, tenint en compte que els documents expedits a l'estranger han de ser oficials i emesos per les autoritats competents, d'acord amb l'ordenament jurídic del país del qual es tracti, i han d'estar degudament legalitzats.

4.2. Transferència de crèdits

Els crèdits transferits que es facin constar a l'expedient acadèmic i al Suplement Europeu al Títol seran aquells que l'estudiant hagi acreditat. Serà responsabilitat de l'estudiant actualitzar la condició de crèdits transferits des d'estudis cursats a un altre centre o universitat.

La transferència es realitzarà a petició de l'estudiant, qui adreçarà la seva sol·licitud a la unitat responsable de la gestió del màster acompanyada del corresponent certificat acadèmic oficial. Aquesta unitat comprovarà que la documentació presentada sigui correcta i incorporarà la formació assolida a l'expedient acadèmic en curs. Aquest procediment no requerirà una resolució expressa per part de l'òrgan responsable del màster. No es transferiran en cap cas els crèdits obtinguts a titulacions pròpies.

Una vegada transferida la formació assolida a l'expedient acadèmic dels nous ensenyaments, no s'hi podrà renunciar en cap cas.

Les assignatures transferides no computen a efectes d'obtenció del títol i en cap cas es tindran en compte a efectes de baremació de l'expedient.

Legalització dels documents expedits a l'estranger

El procés de legalització de la documentació esmentada seguirà diferents vies, depenent del país d'origen.

- No s'exigeix cap tipus de legalització per als documents expedits per Estats membres de la Unió Europea o signataris de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

En la resta de casos, els documents expedits a l'estranger hauran d'estar legalitzats d'acord amb les condicions següents:

- Per als documents expedits en països que han subscrit el Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961 (<http://www.educacion.es/mecd/titulos/hesu/haya.html>): és suficient amb la legalització única o "postil·la" estesa per les autoritats competents del país.
- Els documents expedits en països que han subscrit el Conveni Andrés Bello hauran de ser legalitzats per via diplomàtica . Per a això, s'han de presentar en:
  - Ministeri d'Educació del país d'origen per a títols i certificats d'estudis i al Ministeri corresponent per a certificats de naixement i nacionalitat.
  - Ministeri d'Afers Exteriors del país on es van expedir aquests documents.
  - Representació diplomàtica o consular d'Espanya al país expedidor d'aquests documents.

Quan el país sigui també signant del Conveni de l'Haia, es podrà utilitzar el procediment establert per aquest, més senzill.

- Documents expedits a la resta de països: hauran de legalitzar-se per via diplomàtica. Per realitzar aquest tràmit hauran de ser presentats a:
  - Ministeri d'Educació del país d'origen per a títols i certificats d'estudis i en el Ministeri corresponent per a certificats de naixement i nacionalitat.
  - Ministeri d'Afers Exteriors del país on es van expedir els esmentats documents.
  - Representació diplomàtica o consular d'Espanya al país expedidor d'aquests documents.

En cas que els documents hagin estat expedits per les autoritats diplomàtiques o consulars d'altres de països a Espanya, han de legalitzar-se també al Ministeri Espanyol d'Afers Exteriors.

Traducció dels documents expedits a l'estranger

L'article 36.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, indica que la llengua dels procediments tramitats per l'Administració General de l'Estat serà el castellà o la llengua cooficial en la comunitat autònoma.

Com a conseqüència, les normes reguladores d'aquests procediments exigeixen que els documents expedits a l'estranger vinguin acompanyats de traducció oficial al castellà o català.

La traducció oficial podrà fer-se:

1. Per traductor jurat, degudament autoritzat o inscrit a Espanya.
2. Per qualsevol Representació diplomàtica o consular de l'Estat espanyol a l'estranger.
3. Per la representació diplomàtica o consular a Espanya del país del qual és ciutadà el sol·licitant o, en el seu cas, del de procedència del document.

5. Avaluació i sistema de qualificacions

La integració del nostre sistema universitari a l'Espai Europeu d'Educació Superior representa un canvi profund en l'organització i metodologia docent, en els processos d'aprenentatge i en els sistemes d'avaluació.

El sistema europeu de crèdits significa, a més d'adoptar com a mesura de l'activitat acadèmica el treball de l'estudiant, definir amb precisió els objectius del pla d'estudis (expressat en termes del perfil de competències) i la contribució al seu assoliment de cadascun dels elements que el componen. Així, l'avaluació dels estudiants consisteix a determinar el grau d'assoliment dels objectius establerts.

L'organització de les assignatures i activitats formatives es fonamenta en el seu pla docent, que aprova l'òrgan responsable del màster abans de l'inici del curs. Aquest pla ha d'incloure:

- Els objectius, expressats en termes de coneixements, competències específiques i transversals i habilitats, i la seva contribució als objectius generals del pla d'estudis que s'han d'assolir al llarg del procés formatiu.
- Els continguts.
- Les activitats programades.
- Els criteris d'avaluació i el mètode de qualificació.

El sistema d'avaluació d'un màster pot incloure proves de conjunt per a un bloc d'assignatures, de manera que la seva superació comporti la de totes les assignatures del bloc.

5.1 Drets i obligacions dels estudiants en el procés d'avaluació

1) Dret dels estudiants a ser avaluats

Els estudiants tenen dret a ser avaluats de totes les assignatures de les quals estan matriculats.

Tot i respectant aquest dret, si el sistema d'avaluació d'un màster inclou proves de conjunt per a un bloc d'assignatures, de manera que la seva superació comporti la de totes les assignatures que el componen, la no superació d'aquestes proves no pot significar en cap cas la disminució de les qualificacions ja obtingudes en cadascuna de les assignatures del bloc.

2) Actes d'avaluació

Amb l'objectiu de vetllar per la màxima correcció del procés d'avaluació dels estudiants, cada òrgan responsable d'un màster pot establir una normativa específica que reguli els processos lligats a la realització dels actes d'avaluació de les assignatures, que haurà d'incloure i completar el que s'estableix en aquest apartat.

Si a un estudiant no li és possible realitzar una prova d'avaluació per motius excepcionals i degudament justificats, l'òrgan responsable del màster considerarà l'excepcionalitat i arbitrarà, si escau, les mesures necessàries per que el pugui realitzar, sempre dintre del període lectiu corresponent. No obstant, l'estudiant que es matriculi d'assignatures amb algun tipus d'incompatibilitat horària, no pot reclamar, per aquest fet, ser avaluat en dates diferents a les previstes.

Els estudiants tenen dret a obtenir un justificant documental d'assistència a un acte d'avaluació.

El professor pot sol·licitar la identificació dels estudiants en qualsevol moment durant la realització d'un acte d'avaluació.

Les accions irregulars que poden conduir a una variació significativa de la qualificació d'un o més estudiants constitueixen una realització fraudulenta d'un acte d'avaluació. Aquesta acció comporta la qualificació descriptiva de suspens i numèrica de 0 d'aquell acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir. La reincidència en el mateix acte d'avaluació o en d'altres de l'assignatura en el mateix període lectiu comportarà la qualificació descriptiva de suspens i numèrica de 0 en la qualificació final. Si l'estudiant considera incorrecta la decisió, pot formular una queixa davant de l'òrgan responsable del màster, i si la resposta no el satisfà, interposar un recurs davant del rector.

Els treballs i projectes o treballs d'investigació presentats es retornaran als estudiants a petició pròpia. La seva reproducció total o parcial o la seva utilització per a qualsevol altre fi ha de comptar amb l'autorització explícita dels autors.

Correspon a l'òrgan responsable del màster resoldre les al·legacions sobre aspectes no inclosos a les normatives.

5.2 Projectes i tesines de fi de màster

El pla d'estudis del programa de màster universitari inclourà obligatòriament, d'acord al RD 1393/2007, un projecte o tesina final de màster.

El sistema d'avaluació del projecte o tesina de fi de màster inclourà una defensa pública davant un tribunal nomenat a aquest efecte per l'òrgan responsable del màster.

Aquest tribunal estarà format per un mínim de 3 membres del Personal Docent Investigador (un president, un vocal i un secretari), a proposta de l'òrgan responsable del màster.

Correspon a l'òrgan responsable d'un màster establir la normativa específica que reguli i completi els processos lligats tant a la configuració dels tribunals avaluadors com a la realització dels actes d'avaluació dels projectes o tesines de màster.

El projecte o tesina final de màster no serà, en cap cas, reconegut.

5.3 Resultats de l'avaluació

Les qualificacions numèriques es donaran amb una resolució de 0,1 i les descriptives s'assignaran segons la correspondència següent:

0 - 4,9:	Suspens
5,0 - 6,9:	Aprovat
7,0 - 8,9:	Notable
9,0 - 10:	Excel·lent / Matrícula d'honor

La menció de matrícula d'honor es podrà atorgar als estudiants que tinguin una qualificació igual o superior a 9.0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorguin no podrà ser superior al 5% dels estudiants matriculats en una matèria en el període acadèmic corresponent, excepte si el total d'estudiants matriculats és inferior a 20, cas en el qual se'n podrà atorgar una de sola.

La qualificació de "no presentat", que significa que l'estudiant no ha estat avaluat, s'atorga quan no ha participat en cap dels actes d'avaluació previstos per a l'assignatura i també quan, a judici del professor, ho ha fet en un nombre poc significatiu.

Els resultats dels actes d'avaluació s'han de donar a conèixer als estudiants en un termini breu, que fixa cada òrgan responsable d'un màster, ja que constitueixen un element important per a la millora del seu procés d'aprenentatge, especialment si la informació es complementa amb una acció de tutoria.

5.4 Accions de tutoria i orientació acadèmica

Tots els estudiants que es matriculin d'un màster universitari tindran assignat un tutor. La tutoria és un servei d'atenció a través del qual es proporcionen elements d'informació, orientació i assessorament de forma grupal i personalitzada, que permet rebre orientació en dos àmbits:

- L'acadèmic, amb la vessant d'orientació: fixació dels crèdits i matèries que ha de cursar cada estudiant, el currículum que ha de desenvolupar, l'adequació entre expectatives i projectes acadèmics i la disponibilitat de temps, orientació d'estudiants que s'adaptin de programes de doctorat a extingir o que estiguin en una situació transitòria, etc. Aquesta vessant inclou el seguiment de la progressió acadèmica i l'assessorament quant a la trajectòria curricular en funció de les possibilitats de cadascú.
- El personal, amb assessorament sobre el procés d'aprenentatge (adequació dels mètodes d'estudi, recursos disponibles a la Universitat, etc.) i orientació cap a la transició al món laboral.

5.5 Reconeixement de crèdits per altres activitats acadèmiques

A banda del reconeixement de crèdits corresponents a assignatures, hi ha un conjunt d'activitats susceptibles de ser reconegudes acadèmicament com a crèdits dins del pla d'estudis de la titulació, com per exemple mobilitat (programes de mobilitat, intercanvis docents, acords de doble titulació, viatges d'estudis...), formació complementària i activitats de recerca o professionals.

El nombre màxim de crèdits que es podran reconèixer per aquestes activitats és de 6 ECTS optatius del pla d'estudis.

L'òrgan responsable del màster definirà i farà públics, per a cada pla d'estudis, les condicions, el calendari i els mecanismes per què el reconeixement de crèdits es faci efectiu, d'acord amb la unitat responsable de la gestió del màster.

5.6 Pràctiques externes

Per a la realització de les pràctiques externes (empreses, institucions,...) seran d'aplicació els acords i normatives vigents reguladores dels convenis de cooperació educativa, d'acord amb el document aprovat pel Consell de Govern a aquest efecte.

Un cop finalitzades les pràctiques externes, si l'avaluació és positiva, aquestes activitats seran reconegudes a l'expedient acadèmic, tal i com estigui definit al corresponent pla d'estudis.

5.7 Revisió dels resultats de l'avaluació

L'estudiant té dret a la revisió dels diferents resultats dels actes d'avaluació. El resultat del procés de revisió no pot suposar mai una qualificació inferior a la prèviament obtinguda.

o Revisió en primera instància dels actes d'avaluació

L'estudiant ha d'adreçar la sol·licitud de revisió de la qualificació obtinguda al professor responsable de l'assignatura a través del mitjà i en el termini que aquest hagi establert prèviament.

o Reclamacions contra resolucions dels professors responsables de les assignatures

L'estudiant ha de presentar una sol·licitud raonada de revisió a l'òrgan responsable del màster, en un termini màxim de set dies comptats des de la data de publicació de les qualificacions objecte de reclamació.

Aquest òrgan ha d'arbitrar el procediment específic que consideri adequat per resoldre cada reclamació de forma imparcial, procediment que sempre inclourà l'audiència al professor responsable de la qualificació. Si aquest procediment inclou el nomenament d'un tribunal, el professor responsable de la qualificació objecte de reclamació no en podrà formar part.

La resolució s'ha d'emetre en un termini màxim de quinze dies comptats des de la data d'interposició de la reclamació. En tot cas, els procediments que es puguin establir han de garantir el dret de l'estudiant a matricular-se després de la resolució de la impugnació.

o **Reclamacions contra resolucions de l'òrgan responsable del màster**

Qualsevol reclamació contra resolucions sobre qualificacions emeses per l'òrgan responsable d'un màster s'adreçarà al rector, mitjançant un recurs que s'haurà d'interposar en un termini màxim d'un mes comptat a partir del dia següent de la recepció de la resolució corresponent.

5.8 Custòdia dels documents d'avaluació

Amb l'objecte d'assegurar la possibilitat d'efectuar-ne una revisió, és obligació del professorat conservar tots els documents en què es basa l'avaluació, excepte els que s'hagin tornat corregits als estudiants, com a mínim durant tres mesos. Així mateix, és obligació de la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, conservar durant el mateix termini tots els documents en què es basen les avaluacions de blocs d'assignatures i els crèdits reconeguts a l'estudiant amb la resta de documentació del seu expedient.

Les memòries de projectes i tesines de fi de màster s'han de conservar durant el termini establert per la legislació vigent al respecte.

En cas de recurs, els documents esmentats s'han de conservar fins a la resolució ferma.

5.9 Ponderació dels expedients acadèmics

Les qualificacions emprades per la UPC seran les de l'escala 0-10.

D'acord amb el punt 4.5 de l'annex I del RD 1044/2003, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el procediment per a l'expedició per les universitats del Suplement Europeu al Títol, i de l'article 5.3 del RD 1125/2003, pel qual s'estableix el sistema europeu de transferència de crèdits i el sistema de qualificacions de les titulacions universitàries de caràcter oficial, la ponderació de l'expedient dels titulats es calcula mitjançant el criteri següent: suma dels crèdits superats per l'estudiant, multiplicats cadascun pel valor de la qualificació que correspongui i dividit pel nombre de crèdits superats. A l'efecte de ponderació de l'expedient, no es comptabilitzen els crèdits reconeguts sense qualificació.

El resultat s'expressarà en escala 0-10 i en escala 0-4, segons la següent taula d'equivalències:

Suspens:	0 punts
Aprovat / apte:	1 punt
Notable:	2 punts
Excel·lent:	3 punts
Matrícula d'Honor:	4 punts
Reconeguda:	punts corresponents en funció de la qualificació obtinguda en els estudis prèviament cursats.

Si a l'expedient de la persona interessada no hi consten la totalitat de les qualificacions segons l'escala 0-10 i és necessari per a la ponderació de l'expedient i el càlcul de la qualificació global, o en cas d'incorporació de qualificacions a partir d'expedients on no hi consta la qualificació numèrica, s'aplicarà la següent taula d'equivalències:

Suspens:	2,5
Aprobat:	5,5
Notable:	7,5
Excel·lent:	9
Matrícula d'Honor:	10

6. Permanència en els estudis de màster universitari

Preàmbul

L'article 46.3 de la Llei Orgànica 6/2001 d'Universitats (BOE 24.12.2001), i l'article 59 dels Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya, aprovats pel Decret 225/2003 (DOGC 7.10.2003), atribueixen al Consell Social la competència de fixar les normes que regulen la permanència dels estudiants a la Universitat.

La Universitat té l'obligació de vetllar per la utilització racional dels recursos que la societat li destina, té la responsabilitat de garantir un nivell adequat de qualificació dels seus titulats i l'exigència, que com a servei públic ha de satisfer, d'assegurar l'accés del major nombre possible d'estudiants. La Universitat ha d'establir els instruments perquè puguin assolir un rendiment adequat i els ha d'exigir una dedicació suficient i un aprofitament responsable dels mitjans que s'han posat a la seva disposició.

6.1 Àmbit d'aplicació

Aquestes normes s'apliquen a tots els estudiants que es matriculen per cursar estudis oficials de màster a la UPC. Les titulacions conjuntes de la UPC amb altres universitats es regiran pel que s'estableixi al conveni corresponent.

6.2 Rendiment mínim en el primer any acadèmic

Atenent a les diverses tipologies de màsters oficials, l'òrgan responsable del màster pot establir el rendiment mínim que ha d'obtenir l'estudiant que inicia estudis conduents a l'obtenció d'un títol de màster universitari durant el seu primer any acadèmic. En qualsevol cas, i amb caràcter general, aquest rendiment mínim no serà inferior a 15 crèdits.

Aquest rendiment mínim s'ha d'obtenir amb independència de les matrícules formalitzades i de la tipologia d'aquests crèdits: es comptabilitzen tots els crèdits matriculats a cursar, que poden correspondre a assignatures i/o a activitats formatives i formar part del pla d'estudis de màster o bé de la formació complementària establerta per l'òrgan responsable en l'itinerari curricular personalitzat de l'estudiant. No es tenen en compte pel que fa a la permanència els crèdits convalidats, adaptats, reconeguts i dispensats.

En el cas contrari, l'estudiant no pot continuar aquests mateixos estudis a la UPC.

6.3 Termini màxim de permanència

Cada òrgan responsable d'un màster regularà el termini màxim de permanència dels estudiants per obtenir el títol corresponent.

6.4 Continuitat dels estudis

El rector pot, en situacions justificades i tenint en compte l'informe raonat de l'òrgan responsable del màster, no aplicar el que preveuen els apartats 6.2 i 6.3 als estudiants que ho sol·licitin de forma motivada.

Per una sola vegada, l'estudiant exclòs d'uns estudis de màster universitari en aplicació del que preveuen els apartats 6.2 o 6.3 pot iniciar uns altres estudis a la UPC, si obté plaça d'acord amb els criteris específics d'admissió vigents.

6.5 Seguiment del progrés acadèmic dels estudiants

En finalitzar el període lectiu, es calcula per a cada estudiant el paràmetre de resultats acadèmics: quocient dels crèdits superats en un període lectiu sobre el total de crèdits matriculats, excloent d'aquest còmput els crèdits convalidats, adaptats i reconeguts i aquells qualificats com a "no presentat".

En funció d'aquest paràmetre, el tutor fa el seguiment del progrés dels estudiants que té assignats i acorda amb ells, per garantir un bon aprofitament dels recursos, les mesures acadèmiques que s'han d'aplicar quan el paràmetre sigui inferior a 0,5.

6.6 Informació sobre el progrés dels estudiants al Consell Social

Anualment, cada òrgan responsable d'un estudi de màster lliura al Consell de Govern, perquè el trameti al Consell Social, un informe relatiu a l'entrada i al progrés dels seus estudiants i als criteris i les mesures adoptades.

6.7 Aclariments de la Normativa de Permanència

Correspon al Consell Social resoldre els aclariments interpretatius d'aquesta Normativa.

Disposicions finals

Primera

Aquesta Normativa de Permanència entra en vigor l'any acadèmic 2007-2008 i substitueix la Normativa de l'any acadèmic 2006-2007.

Segona

Aquesta Normativa de Permanència s'ha de revisar almenys al cap de tres anys de la seva entrada en vigor.

7. Expedició del títol i del Suplement Europeu al Títol

7.1 Dret a l'expedició d'un títol i del Suplement Europeu al Títol

Els estudiants, una vegada han assolit els requisits necessaris, tenen dret a sol·licitar l'expedició del títol universitari oficial de màster corresponent i del Suplement Europeu al Títol que l'acompanya.

7.2 Requisits per a l'expedició

Per tenir dret a l'expedició d'un títol oficial s'han d'haver superat tots els crèdits que preveu el pla d'estudis de màster universitari conduent a la seva obtenció. Aquests crèdits superats inclouen els crèdits obtinguts per reconeixement.

Igualment, les estudiantes i els estudiants que hagin finalitzat els seus estudis poden sol·licitar l'expedició del corresponent Suplement Europeu al Títol (SET). Aquest document es podrà sol·licitar de forma paral·lela o amb posterioritat a la sol·licitud d'expedició del títol oficial.

7.3 Sol·licitud d'expedició

La sol·licitud d'expedició s'haurà de formalitzar per part de la persona interessada en imprès normalitzat i adreçada al rector o la rectora de la UPC.

Les dades personals s'han de fer constar segons figuren al corresponent DNI vigent en el cas de les estudiantes i els estudiants amb nacionalitat espanyola, o al passaport, targeta de residència o cèdula d'identitat vigent, per a estudiantes i estudiants amb nacionalitat estrangera, del qual s'ha d'adjuntar una fotocòpia que la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, haurà de validar. En cas de sol·licitud del Suplement Europeu al Títol, les estudiantes i els estudiants amb nacionalitat estrangera han d'aportar en tots els casos el passaport vigent.

A la sol·licitud d'expedició s'afegiran els corresponents signes ortogràfics que no figurin al document identificatiu i es vulguin fer constar al títol i al Suplement Europeu al Títol. Aquests documents s'expediran fent constar les dades personals segons aquests criteris.

Si hi ha hagut un canvi de les dades amb posterioritat a l'expedició del document oficial identificatiu i es vol reflectir la nova versió a la sol·licitud del títol o del Suplement Europeu al Títol, s'haurà d'adjuntar un certificat del registre civil que així ho acrediti.

7.4 Pagament de la taxa

Per poder obtenir el títol i/o el Suplement Europeu al Títol, l'estudianta o l'estudiant ha de pagar la taxa oficial que fixa anualment el Decret pel qual es fixen els preus de la prestació de serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes per a aquests conceptes. Si té dret a gaudir d'alguna de les exempcions incloses en aquest Decret, l'haurà de justificar documentalment.

7.5 Resguard de pagament

Un cop l'estudianta o l'estudiant acredita el pagament de la taxa corresponent, la unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, ho certificarà expedint un resguard de pagament dels drets d'expedició del títol i/o del Suplement Europeu al Títol. El resguard de pagament dels drets d'expedició del títol acredita la condició de titulada o titulat de la estudianta o de l'estudiant i li dóna tots els drets establerts per la legislació vigent.

El resguard de pagament dels drets d'expedició del títol serà lliurat a l'estudianta o l'estudiant personalment, qui s'haurà d'identificar amb el document oficial corresponent vigent. En cas de no poder recollir-lo personalment, podrà autoritzar amb poder notarial original o còpia compulsada d'aquest a una altra persona la recollida d'aquest resguard. L'estudianta o l'estudiant pot demanar a la unitat que organitza el màster la tramesa del seu resguard de pagament a la dependència oficial autoritzada pel Ministeri més propera al seu domicili, si no resideix a la província de Barcelona, o a l'ambaixada o consolat més proper d'Espanya o del país del qual acrediti la seva nacionalitat, si resideix a l'estranger.

L'estudianta o l'estudiant pot demanar a la unitat que organitza el màster, mitjançant la sol·licitud corresponent, l'expedició d'un certificat substitutori del títol en tant aquest no s'editi. D'acord amb la legislació vigent, aquest certificat serà expedit en català o en castellà, a petició de la persona interessada.

7.6 Duplicats

En cas que s'hagi d'expedir un duplicat, a més de la documentació indicada anteriorment, s'ha de presentar el títol original i/o el Suplement Europeu al Títol i la documentació que justifiqui el duplicat.

En cas de sol·licitud d'un duplicat de títol o de Suplement Europeu al Títol per pèrdua del document original, s'ha de publicar un anunci al BOE indicant aquesta circumstància. En aquest cas, la sol·licitud del duplicat corresponent es pot fer un cop transcorregut un mes de la publicació de l'esmentat anunci al BOE.

7.7. Comunicació de recepció del títol i/o del Suplement Europeu al Títol

La unitat que organitza el màster, com a unitat responsable de la gestió, comunicarà per escrit a l'estudianta o a l'estudiant que el seu títol o Suplement Europeu al Títol ha estat expedit, així com les indicacions per a la seva recollida. Aquesta comunicació es farà a l'adreça que es va fer constar en la sol·licitud d'expedició.

7.8. Lliurament del títol i/o del Suplement Europeu al Títol

El títol oficial i el Suplement Europeu al Títol seran lliurats personalment a l'estudianta o l'estudiant, qui s'haurà d'identificar amb el document oficial corresponent vigent. En cas de no poder recollir-lo personalment, podrà autoritzar amb poder notarial original o còpia compulsada d'aquest a una altra persona la recollida d'aquest títol i/o Suplement Europeu al Títol.

L'estudianta o l'estudiant pot demanar a la unitat que organitza el màster la tramesa del seu títol i/o Suplement Europeu al Títol a la dependència oficial autoritzada pel Ministeri més propera al seu domicili, si no resideix a la província de Barcelona, o a l'ambaixada o consolat més proper d'Espanya o del país del qual acrediti la seva nacionalitat, si resideix a l'estranger.

En cas que la persona interessada sol·liciti la reexpedició del seu títol i/o Suplement Europeu al Títol per tal que el seu nom i/o cognoms figurin de manera diferent a com es va fer constar a la sol·licitud d'expedició original, haurà de pagar l'import de la taxa corresponent al duplicat.

7.9. Signatura del títol

Una vegada l'estudianta o l'estudiant ha comprovat l'exactitud de les dades que es fan constar en el seu títol, l'ha de signar, així com el llibre de registre conforme l'ha retirat.

Igualment farà constar la recollida del seu Suplement Europeu al Títol.